

Τι είναι Ορθοδοξία;

Γέροντας Εφραίμ Φιλοθεΐτης (+).

Είμαστε Ορθόδοξοι και ουσιαστικά δε γνωρίζουμε το ύψος, το βάθος, το πλάτος της Ορθοδοξίας. Θα πρέπει να τη δούμε σε όλη την αγιότητά της.

Τι είναι Ορθοδοξία; Ορθοδοξία είναι η αλήθεια, το ορθό δόγμα περί του Θεού, περί του ανθρώπου και περί του κόσμου, όπως μας την έδωσε ο ίδιος ο ενανθρωπήσας Θεός με την υπέροχη διδασκαλία Του, με την αγία ζωή Του και με την λυτρωτική θυσία Του, όπως τη διετύπωσε κατόπιν η θεόπνευστη διάνοια και καρδιά του Αποστόλου Παύλου, όπως τη «ζωντάνεψε» ο μαθητής της αγάπης και οι άλλοι Ευαγγελιστές και Απόστολοι με το ουράνιο φως του Αγίου Πνεύματος, όπως την παρέδωσαν και σε μας οι πνευματοκίνητοι Πατέρες της Αλεξάνδρειας, της Κωνσταντινούπολης, της Καππαδοκίας, της Συρίας, της Παλαιστίνης και του Αγίου Όρους αργότερα.

Όλοι αυτοί, από τον Ιερό Πολύκαρπο, τον μαθητή των Αποστόλων, μέχρι τον Άγιο Νικόδημο τον Αγιορείτη, ο οποίος εκοιμήθη στις αρχές του (προ)περασμένου αιώνα, με τη σοφία τους και την αγιότητά τους, με τις θυσίες και τους αγώνες τους μας παρέδωσαν την παρακαταθήκη της ορθής πίστεως και ζωής, τον θησαυρό της ορθόδοξης παράδοσης.

Ορθοδοξία είναι η θαυμαστή εκείνη σύνθεση δόγματος και ήθους, θεωρίας και πράξεως. Ορθοδοξία είναι ακόμα εκείνο, που διατύπωσαν επισήμοτερα οι Σύνοδοι, τα οικουμενικά εκείνα ευλογημένα συνέδρια της ανά τον κόσμο Εκκλησίας του Χριστού.

Τότε οι θεοφόροι Πατέρες «όλην συγκροτήσαντες την της ψυχής επιστήμην και τω θείω Πνεύματι συνδιασκεψάμενοι» απεφάνθησαν για τα μεγαλύτερα προβλήματα που απασχολούν τον πνευματικό άνθρωπο και έθεσαν τα βάθρα, τα θεμέλια της πνευματικής ζωής, που είναι ο πραγματικός πνευματικός πολιτισμός.

Την Ορθοδοξία επισφράγισαν οι μάρτυρες όλων των εποχών· όλη η ιερή στρατιά των εκατομμυρίων ηρώων και ομολογητών, ανδρών, γυναικών και παιδιών με το τίμιο αίμα τους. Από τα αμφιθέατρα της Ρώμης μέχρι τα στρατόπεδα της Ρωσίας, απέδειξαν, ότι ο χριστιανισμός δεν είναι μια απλή θεωρία, αλλά η αλήθεια και η ζωή· ο ωραιότερος ηρωισμός, η νίκη κατά της ωμής βίας και της υλικής δύναμης, η επικράτηση και η βασιλεία του πνεύματος.

Έρθε κατόπιν να υμνήσει την Ορθοδοξία η λατρεία με την υπέροχη ποίηση και την εμπνευσμένη υμνογραφία της, η οποία συνδυάζει το φυσικό με το υπερφυσικό, τα εγκόσμια με τα επουράνια, την ατομικότητα με την κοινωνικότητα, την οικειότητα και τον βαθύ σεβασμό, το εύληπτο και το μυστήριο.

Μέσα στον ναό σε κάθε Λειτουργία, μέσα σε μια ατμόσφαιρα ανάτασης και ιερότητας τελείται η Θυσία του Θεανθρώπου, όπου συμμετέχουν όλοι οι πιστοί. Εκεί επίσης υμνούνται και προβάλλονται τα κατορθώματα των

γιγάντων της πίστεως με επικεφαλής του χορού αυτού την Θεοτόκο Μαρία. Εκεί εξυμνείται το δόγμα, όχι μόνο ως αληθινό, αλλά και ως ανταποκρινόμενο στις ανθρώπινες εφέσεις.

Αλλά και το ιδανικό, για το οποίο αγωνίσθηκε ο μοναχισμός, δεν είναι διαφορετικό από το νόημα της Ορθοδοξίας. Κατά τους ειδικούς μελετητές ο Ορθόδοξος μοναχισμός υπήρξε ο πνευματικός στρατός, ο οποίος αγωνίσθηκε για την απόκτηση της πνευματικής ελευθερίας και για την τελείωση του ανθρώπου. Σκοπός τους ήταν το «μορφωθήναι την ψυχήν τη ανακαινώσει του νοός».

Εδώ σ' αυτό ακριβώς το σημείο είναι η καρδιά του μοναχικού πνεύματος, είναι ο σκοπός και η επιτυχία του μοναχισμού. Οι πνευματικοί αγώνες των ασκητών είναι οι νέοι ολυμπιακοί αγώνες του πνεύματος. Οδηγούν τον άνθρωπο στον κατ' εξοχήν φιλόσοφο βίο, στη θέωση. Η πορεία του ασκητισμού είναι πορεία εξαγνισμού και επιστροφής προς το θείο.

Και όχι μόνο στους ασκητές, αλλά και σ' ολόκληρο το χριστιανικό πλήρωμα, η Ορθοδοξία μάς έδωσε το νόημα της αγιότητας. Με τον τρόπο αυτό εξύψωσε τα ήθη της κοινωνίας. Ιδιαίτερα το βλέπουμε αυτό στην κοινωνική αντίληψη.

Η Ορθοδοξία είναι η πορεία του ολοκληρωμένου ανθρώπου προς τον Πλάστη του, προς τη θέωση. Οδηγεί τον άνθρωπο στην πλήρη ανάπτυξή του εν τω Χριστώ και για τον Χριστό. Η Ορθοδοξία δεν είναι μόνο η κατ' εξοχήν θεολογία, αλλά είναι συγχρόνως και η αληθινή ψυχολογία, ο γνήσιος ανθρωπισμός και κοινωνισμός. Είναι ένα πολύεδρο διαμάντι, το οποίο από όλες τις πλευρές παρουσιάζει νέες αντανάκλασεις της αλήθειας.

Ας γνωρίσουμε, λοιπόν, την Ορθοδοξία μας. Όχι θεωρητικά. Ας την αισθανθούμε και ας τη ζήσουμε σε όλο το βάθος και το πλάτος της. Έτσι μόνο θα μπορούμε να την προβάλλουμε και να την αξιοποιήσουμε.

Πανέμορφη Ορθοδοξία, αιματοστόλιστη νύμφη του Χριστού, ποτέ, ποτέ να μη σε αρνηθούμε οι ανάξιοι, αλλά αν το καλέσουν οι περιστάσεις και οι καιροί, αξίωσέ μας, ω φίλη, για σε να χύσουμε και την τελευταία ρανίδα του αίματός μας. Αμήν.

Από το βιβλίο: Γέροντος Εφραίμ Προηγούμενου Ι.Μ. Φιλοθέου, Η τέχνη της σωτηρίας. Έκδ. Ι.Μ. Φιλοθέου, Άγιον Όρος 2005. Ομιλία ΛΒ'. Ορθοδοξία· η βασιλική οδός του Ευαγγελίου, σελ. 468 (αποσπάσματα).

Πηγή : <https://www.koinoniaorthodoxias.org/>